

Թիւնը սոյն տարւոյ մարտ 22-ից հրի ու սրի մասնեց Ղարաբաղի հայ աշխատաւոր զիւղացիութիւնը՝ այրելով զիւզեր ու քաղաքներ, ոչնչացնելով խաղաղ ազգաբնակչութիւնը, շինաշէտով կանանց ու երեխաներին: Այդ զօրքերը այժմ էլ Ղարաբաղում են և շարունակում են իրենց գործողութիւնները գէնքի ու թող յիշեալ շրջանի աշխատաւոր զիւղացիութիւնը Ազրբէջանին ենթարկելու համար:

Մեր կառավարութեան հասած մասնաւոր տեղեկութիւնների համաձայն, արդէն Հայաստանի սահմաններում գտնուող ազրբէջանեան զօրքի կազմը լրացնելու համար շարժւում են նոր սլահեստի մասեր՝ զօրքի անւան տակ: Հայաստանի կառավարութիւնը հաւատացած լինելով, որ Ազրբէջանի բանւորա-զիւղացիական կառավարութիւնը, որ յայտարարել է ժողովուրդների ազատ կամարտայայտութեան սկզբունքը, չի կարող ընթանալ մուսուլմանական կառավարութեան ուղիով, մի կառավարութեան, որ ձեր ժողովուրդի և ձեր կողմից ճանաչւած է Ազրբէջանեան հանրապետութեան աշխատաւոր ժողովրդի շահերի դաւաճան և չի յապաղի շտապ միջոցներ ձեռք առնելու Ղարաբաղում և Զանգեզուրում տեղի ունեցող կռիւների գաղափարեցման և յիշած շրջաններից ազրբէջանեան զօրքը յետ կանչելու համար: № 2686. Արտաքին գործերի նախարար Հ. Օհանջանեան»:

Նօտաների հետեւանքի մասին գեռ տեղեկութիւն չառած, մայիս 1-ին, առաւօտեան ժամը 7 և կէսին Ազրբէջանի նոր կառավարութեան կողմից ստացանք հետեւեալ վերջնագիրը.

Հայաստանի կառավարութեան, Բագու, ապրիլ 30.

Ազրբէջանի Սորհրդային Հանրապետութեան բանւորա-զիւղացիական կառավարութիւնը, յանձին յեղափոխական կոմիտէի, պահանջում է նախ՝ մաքրել ձեր զօրքերից Ղարաբաղի և Զանգեզուրի հողը, երկրորդ՝ քաշել դէպի ձեր սահմանները, երրորդ՝ գաղաբեցնել ազգամիջեան կոտորածը: Հակառակ դէպքում, Ազրբէջանեան Ընկերվարական Սորհրդային Հանրապետութեան յեղափոխական կոմիտէն իրեն կը համարի պատերազմական դրութեան մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան հետ: Վերջնագրի պատասխանի համար տրւում է երեք օր ժամանակ: Ազրբէջանի հարեթ. Հանր. արտաքին գործերի կամիսար Հուսէյիմով»:

Մի քանի ժամ յետոյ ստացւեց մի այլ վերջնագիր, կովկասեան ճակատի խորհրդային ռազմա-յեղափոխական խորհրդի նախագահ Օրջոնիկիձէի և այլոց ստորագրութեամբ.

Հայկական կառավարութեան: Պատկէն Ազրբէջանի հարեթային Հանրապետութեան Յեղափոխական Կոմիտէին: Մոսկու՝ ժողովրդական Կոմիտսաների հարեթի նախագահ Լեւինին, արտաքին գործոց կոմիսար Չիչերինին, Կովկասեան նախատի հրամանատար Սմիլգային.

Հայաստանի և մեզ բարեկամ ու դաշնակից Սորհրդային Ազրբէջանի սահմաններում շարունակում են դինւորական գործողութիւնները Ազրբէջանի և Հայաստանի միջև: Ռուսական բանւորա-զիւղացիական կառավարութիւնն իր սրբազան պարտքն է համարում բոլոր ուժերով օգնութեան դալ Ազրբէջանի Համայն աշխատաւորութեան անունից իրեն ձեռք մեկնողներին, որոնք կամենում են վերջնականապէս ամրապնդել բանւորա-զիւղացիական իշխանութիւնն Ազրբէջանում:

Ազգային հողի վրա տեղի ունեցող թշնամանքը և անդլիացիների ու դաշնակիցների և Գաշնակցութիւն ու Մուսուլման կուսակցութիւնների ագիտացիայով բորբոքող դինւորական գործողութիւնները հայ-ազրբէջանեան